

*Przewodniczący
Biuro Radców
Prawnych
21.03.2023*

Projekt

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA TARNOBRZEGA

z dnia 2023 r.

**w sprawie przystąpienia do prac związanych z uzyskaniem przez Gminę Tarnobrzeg statusu
uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej**

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt.5 i art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art.35 i art.39 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 151) uchwała się, co następuje:

- § 1. Przystępuje się do prac związanych z nadaniem Gminie Tarnobrzeg statusu uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnobrzega.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Uzasadnienie

Status uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych może być nadany obszarowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych na zasadach określonych w ustawie;
 - 2) posiada klimat o właściwościach leczniczych potwierdzonych na zasadach określonych w ustawie;
 - 3) na jego obszarze znajdują się zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego;
 - 4) spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska;
 - 5) posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, a także prowadzi gospodarkę odpadami.
- Status obszaru ochrony uzdrowiskowej może być nadany obszarowi, który spełnia łącznie warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5.

Wytyczne Ministerstwa Zdrowia dotyczące uzyskania statusu uzdrowiska albo obszaru ochrony uzdrowiskowej:

O nadanie statusu uzdrowiska albo obszaru ochrony uzdrowiskowej **występuje urząd gminy.**

I. Potwierdzenie leczniczych właściwości surowców i klimatu

1. Gmina musi **potwierdzić lecznicze właściwości** naturalnych surowców i klimatu.
2. Gmina składa **wniosek o wydanie odpowiedniego świadectwa** do jednostki uprawnionej przez ministra zdrowia.
3. Właściwości lecznicze potwierdzić muszą **udokumentowane badania**, które wykluczają przy tym negatywne oddziaływanie na zdrowie człowieka.

II. Operat uzdrowiskowy

1. Gmina musi następnie sporządzić operat uzdrowiskowy, który określa możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na danym terenie.
2. Operat uzdrowiskowy dzieli się na:
 - **część opisową**, która określa m.in. opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu;
 - **część graficzną**, na której widnieją planowane strefy ochrony uzdrowiskowej. Nie może ona być mniejsza niż:
 - 1:5000 dla projektowanej strefy „A” ochrony uzdrowiskowej,
 - 1:10 000 wspólnie dla stref „A” i „B”,
 - 1:25 000 wspólnie dla stref „A”, „B” i „C”.
3. Gmina **uzgadnia operat z komisją uzdrowiskową rady gminy**. Operat musi też podpisać prezydent, burmistrz lub wójt.
4. Gmina przesyła operat uzdrowiskowy ministrowi zdrowia, aby potwierdzić możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

III. Decyzja ministra zdrowia

1. Jeśli warunki określone w ustawie zostały spełnione, minister wydaje decyzję o możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego.
2. Minister **ustala kierunki lecznicze** dla danego uzdrowiska na podstawie:
 - świadectwa, które potwierdza lecznicze właściwości naturalnych surowców i klimatu;
 - opinii konsultanta krajowego do spraw balneologii i medycyny fizykalnej;
 - informacji o:

- kwalifikacjach pracowników, udzielających świadczeń zdrowotnych;
 - rodzajach zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w danym uzdrowisku.
3. Jeśli minister stwierdzi, że dany obszar spełnia niezbędne warunki, występuje do Rady Ministrów z wnioskiem o nadanie statusu uzdrowiska albo obszaru ochrony uzdrowiskowej.

IV. Po uzyskaniu pozytywnej decyzji ministra

1. Gmina musi co najmniej **raz na 10 lat** przedstawić ministrowi zdrowia **operat uzdrowiskowy**, który potwierdzi, że obszar spełnia wymagania określone w ustawie.
2. Jeśli na podstawie złożonego operatu uzdrowiskowego minister zdrowia stwierdzi nieprawidłowości, **wyznaczy czas na ich usunięcie** (maksymalnie 5 lat).
3. Jeśli gmina nie usunie nieprawidłowości, minister wystąpi do Rady Ministrów o **pozbawienie danego obszaru statusu uzdrowiska** lub obszaru ochrony uzdrowiskowej.
4. Gmina, która uzyska zgodę na prowadzenie lecznictwa uzdrowiskowego, sporządza i uchwała miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla strefy „A” ochrony uzdrowiskowej. Gmina ma na to 2 lata od otrzymania decyzji od ministra zdrowia.

Głównym warunkiem nadania gminie statusu uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej jest posiadanie złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych. Tarnobrzeg w pełni spełnia ten warunek, bo dysponuje złożami leczniczych wód siarczkowych w rejonie Jeziora Tarnobrzieskiego.

Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie w swoim opracowaniu z 2016 roku: „*Studium możliwości występowania i wykorzystania wód leczniczych i termalnych w Tarnobrzegu wraz z określeniem uwarunkowań formalno-prawnych poszukiwania i eksploatacji oraz możliwości finansowania podziemnej części inwestycji (otworu wiertniczego)*” potwierdził występowanie wód siarczkowych w rejonie Jeziora Tarnobrzieskiego cyt.: „**Wody siarczkowe okolic Tarnobrzega są zbliżone właściwościami fizyko-chemicznymi do wód występujących w uzdrowisku Busko Zdrój i mogą znaleźć zastosowanie w balneoterapii do leczenia wielu schorzeń**”. Studium PIG wskazuje także, że rejon Jeziora Tarnobrzieskiego posiada bardzo korzystne warunki do budowy kompleksu rekreacyjno-balneoterapeutycznego nad Jeziorem Tarnobrzieskim.

Fakt ten został również potwierdzony szczegółowymi badaniami przeprowadzonymi w 2021 roku przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie, Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska. Raport końcowy z tych badań: „*Ocena stanu chemicznego wód podziemnych z otworu O-22 (rejon Jeziora Tarnobrzieskiego). Analiza statystyczna wyników badań z roku 2021 i określenie stabilności składu chemicznego*” zalicza te wody do „**wód mineralnych swoistych o charakterze chlorkowo-sodowym; siarczkowych, jodkowych**”.

Warto podkreślić, że także Ministerstwo Zdrowia dostrzegło wielki potencjał, jakim są wody siarczkowe zlokalizowane w rejonie Jeziora Tarnobrzieskiego. *Potwierdza to fragment listu Ministerstwa Zdrowia do Ministerstwa Środowiska z dnia 9.06.2017 roku, cyt.: „Minister Zdrowia przychylnie odnosi się do przedstawionej koncepcji powstania na terenie miasta Tarnobrzeg kompleksu rekreacyjno-balneoterapeutycznego w oparciu o wody siarczkowe, mogące znaleźć zastosowanie w balneoterapii. Realizacja opisanych działań pozytywnie wpłynęłaby na udzielanie, w skali kraju, świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego, zapewniając pacjentom większe możliwości leczenia*”.

Opracowany został w 2022 roku również: „*Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu hydrogeologicznego w celu poszukiwania i rozpoznawania wód siarczkowych w utworach neogeńskich nad Jeziorem Tarnobrzieskim*”, niezbędny do wykonania odwiertu eksploatacyjnego ujęcia leczniczych wód siarczkowych, którego lokalizacja planowana jest na działce 972/1, obręb 011 Machów.

Jezioro Tarnobrzieskie w sąsiedztwie, którego może powstać uzdrowisko określane jest, jako „*cuda inżynierski i ekologiczny*”. Według publicystów zajmujących się ekologią nikt na świecie wcześniej nie doprowadził do tego, by tak wielkie wyrobisko po kopalni siarki w Machowie zmieniono w rekreacyjny zbiornik wodny (455 ha wody, 42 m głębokości). Była to najkosztowniejsza (1,54 miliarda zł.) i najdłuższa

prowadzona inwestycja ekologiczna w Polsce, która zakończyła się tak wielkim sukcesem. Jeden z najbardziej zdegradowanych przez przemysł obszarów kraju zmienił się w nową krainę przyrodniczą zwaną Pojezierzem Tarnobrzeskim (łącznie z terenami po Kopalni w Jeziórku) ulokowaną w widłach Wisły i Łęgu na obrzeżach Puszczy Sandomierskiej i Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej. Specyficzny mikroklimat tego miejsca z dużą ilością zieleni nad Jeziorem Tarnobrzeskim pozwala przypuszczać, że także drugi warunek niezbędny do uzyskania statusu uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej dotyczący klimatu zostanie spełniony. Tym bardziej, że krystalicznie czyste, bogate w faunę i florę Jezioro Tarnobrzeskie wraz z terenami do niego przyległymi stały się ostoją dla wielu rozmaitych gatunków ptaków, zwierząt i ryb. Można nad nim zaobserwować np.: łosie, jelenie, sarny, dziki, borsuki, powszechnie występujące stada łabędzi i kaczek, czy też przelatujące i zimujące ptactwo wodne np.: uhła zwyczajna, bielaczek, perkoz dwuczuby, wodnik, białorzytka, sieweczka, rybitwy białoczelne i czarne a nawet orla bielika.

Przykładem, na którym moglibyśmy się wzorować w naszych staraniach jest „**Uzdrowisko Kraków Swoszowice**” zlokalizowane na terenie dużej aglomeracji miejskiej, jaką jest miasto Kraków. Nasze uzdrowisko mogłoby przyjąć nazwę „**Uzdrowisko Tarnobrzeg Miechocin**”.

Równie ważną dla naszego miasta sprawą związaną z eksploatacją ujęcia wód siarczkowych będzie powstanie zakładu górniczego, który wprost nawiąże do tarnobrzeskich tradycji górniczych związanych ze złożami siarki rodzimej. Teraz, kiedy wydawało się, że to już koniec siarki w Tarnobrzegu, która przez wiele lat była wizytówką naszego miasta pojawiła się realna szansa na to, aby zlikwidowany przemysł związany z wydobyciem siarki mógł odrodzić się w całkiem innym wymiarze. To właśnie wykorzystanie naszego wspólnego naturalnego bogactwa, jakim są lecznicze wody siarczkowe może stać się impulsem dla rozwoju Tarnobrzega. Stworzenie w tym miejscu uzdrowiska pozwoli na napisanie kolejnego rozdziału w historii tej ziemi.

W związku z powyższym podjęcie przedstawionej uchwały należy uznać za celowe i zasadne.